

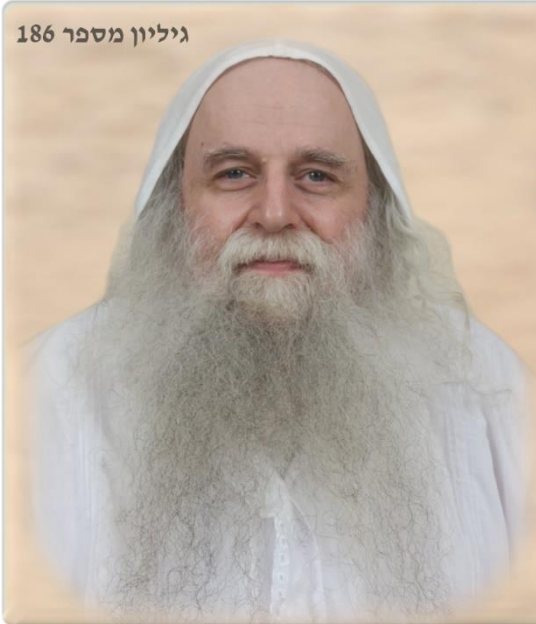

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

שיחת התעמקות על פי דרך עץ החיים
פרשת יתרו תשפ"ד

קבלת קהל בתיאום מראש בטל' 02-6520002

www.rachlin.org.il

בהוצאת: אוריאל יעוץ ומתכונות בע"מ

יפה רום 40 ירושלים ת"י

לקבלת הגיליון למייל: rachlin@rachlin.org.il

© כל הזכויות שמורות לכ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

סרקו להורדה

הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת יתרו תשפ"ד – סודות בתורת הגלגול

אותם, משמש אותם בסעודה, ואנחנו שואלים על זה כמה קושיות.

אבל אפשר לומר על פי הסוד שקין הוא הבכור, הבל הוא לא הבכור, אז הבכור קדוש וצריך לכבד אותו. ולכן הוא מכבד אותו, משמש אותו כאן.

קין, כמו שאמרנו, היתה לו כפירה בעצם בהנהגתו של ה' יתברך. וכאן הוא בא ואומר שה' יתברך הוא הגדול מכולם, כי "בְּדָבָר אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם" – זאת אומרת שה' יתברך עשה צדק כשהטביע את המצרים, כי המצרים רצו להטביע את עם ישראל. אז כאן הוא מכיר בגדלותו של ה' ובצדקתו של ה', של הנהגת ה' יתברך, שזה התיקון לענין הזה.

וכמובן, הוא גם התגיר, וזה תיקון עצום – לעומת קרח, שהוא לא תוקן ובלעה אותו האדמה.

עד כאן בענין הגלגול. צריך לדעת שבן אדם אם הוא לא עושה תשובה ולא מתקן את מה שצריך לתקן – הוא מתגלגל בדומם, צומח, חי ומדבר עד שיתקן. ה' יעזור.

ועכשיו אנחנו נפנה לקושיות בדרך הפשט בדרך עץ החיים.

דמות מעניינת ומורכבת דמותו של יתרו. הוא היה כומר לעבודה זרה, לא היתה עבודה זרה שהוא לא עבד. מצד שני, קיבל את משה רבינו בביתו, נתן לו את בתו צפורה. והוא מקבל יחס יפה מאד כי הוא גֵר, הוא מתגיר, גר אמת, גר צדק – ויש מצוה לאהוב את הגר.

ובכל זאת, הוא החותן של משה רבינו, וכשהוא בא למדבר הוא רוצה שמשה רבינו יצא לקראתו, שולח לו שליחים, ובמלים שלי הוא אומר: 'אם אתה לא רוצה לצאת לתת לי כבוד, אז תצא לכבוד הבת שלי, אשתך, והילדים שלך'. יש פה רגישות בענין של הכבוד. מעניין, כי הוא היה איש חשוב במקומו.

גם הענין שהוא מעריץ מאד את ה' יתברך, והוא רוצה להתגיר ומתגיר, כי הוא רואה את כחו של ה' יתברך, את הצדק של ה' יתברך, מה שה' יתברך עשה למען עם ישראל ואיך הוא העניש את המצרים "בְּדָבָר אֲשֶׁר זָדוּ", כי הם רצו לפגוע בעם ישראל במים מההתחלה – והם לקו במים. זה הרשים אותו מאד. כל הנסים והנפלאות, המלחמה הזו, זה הרשים אותו מאד.

ערב טוב! שבוע טוב, מה שלומכם? אנחנו כאן ב'ותן חלקנו בתורתך', פרשת יתרו תשפ"ד, ובשם ה' נעשה ונצליח!

ונתחיל דוקא בענין תורת הגלגול, גלגולי נשמות. אי אפשר להבין את המציאות ואי אפשר להבין את התורה בלי להזדקק לתורת הגלגול, שאפשר ללמוד אותה, לפחות מבחינה שכלית, בספר 'שער הגלגולים' למהרר"י הקדוש. אז הוא מביא משם רבו האר"י הקדוש בענין קין והבל, שקין והבל התגלגלו ככה: משה רבינו גלגול של הבל, ויתרו הוא החלק הטוב של קין, החלק הרע של קין זה קרח.

ולכן קרח לא עשה תשובה. ולכן קרח התוכח על הנהגתו של ה' יתברך וחשב שהוא צודק יותר – שזה מה שהיה אצל קין, כן? גם קין התוכח בעצם, התנגד להנהגתו של ה' יתברך, שהוא עשה לקרבנו של הבל ולא לקרבן שלו, ושהוא נתן להבל תאומה יתרה – שזאת בעצם צפורה, תקשיבו טוב.

אז הם באים לתקן. **כולנו באים לתקן. בכלל בדור הזה שכולנו מגולגלים – אין שום דבר שקורה לאדם שלא קשור לגלגולים קודמים שלו, רק שהוא לא יודע. אז מנסים אותו בכל מיני נסיונות כדי שיתקן מה שלא תיקן בגלגול הקודם.**

אז כאן יתרו, היית אומר 'טוב, אז שיתרו יהיה אח של משה', כי הוא צריך לתקן את מה שהוא היה, קין האח של הבל. לא, יתרו צריך לבוא דוקא כחמיו ולתת לו את צפורה, לתקן את הענין. זה דבר אחד.

כאן אנחנו רואים שיתרו בא לפגוש את משה רבינו במדבר ועושה פה כמה ענינים. הוא אומר ש'אם אתה לא יוצא לקראתי, בעצם לכבודי, אז תצא לכבוד אשתך ובניך'. אז כאן יש ענין שהוא מוותר על הכבוד שלו, ומביא את צפורה, שהיא התאומה היתרה שהיתה להבל, שהוא כבר נתן אותה להבל, זאת אומרת למשה. והוא גם מביא את הילדים של משה. בעצם, מתי שקין רצח את הבל הוא מנע ממנו להביא ילדים.

אז עכשיו הוא גם נותן לו את התאומה היתרה, וגם בא ומביא את הילדים, ומדיש את זה ש'אם אתה לא מכבד אותי, אז לפחות תצא לקראת אשתך והבנים שלך' – שזה התיקון.

אחר כך אנחנו רואים, ונדבר על זה אחר כך בהמשך בענין הפשט, אבל בסוד אנחנו רואים שמשה רבינו עומד ומשרת

הוא השווה כנראה, להבדיל אין סוף הבדלות, בין כחו האיך סופי של הבורא יתברך לבין האלילים האלה, שהם בכלל נמצאים בעולם כדי לנסות את הבריות, לא בגלל שיש בהם משהו, כמו שרואים אצל אברהם אבינו שהוא שבר את כל הצלמים ואת כל הפסלים כי אין בהם כלום. כמה שזה נראה משונה, אנשים עובדים עבודה זרה בכל הדורות. הבית נחרב, בית המקדש בין השאר בגלל עבודה זרה, רחמנא לצלן. וזה עוד לא נגמר, למרות שה' יתברך נתן את היצר של עבודה זרה בידי חכמי ישראל והם הרגו אותו, אבל בכל זאת בעולם, באומות, זה עוד קיים.

ויש לזה הסתעפויות רבות. בן אדם מאמין בכל מיני דברים במקום להאמין בה' יתברך. למשל, "פְּחֵי וְעֵצִים דְּיִי", דוגמא, אדם חושב שהוא עשה "את התל הזה", כאשר ה' נותן כח לעשות חיל. אז זו לא עבודה זרה ממש, חכמים אמרו, כל הכועס כאילו עובד עבודה זרה. זו לא בדיוק עבודה זרה, אבל יש בזה משהו, יש בזה ריח של עבודה זרה, שאדם עושה את עצמו בְּמָה, גם אנשים שמאמינים בכסף.

אז פה היתה רגישות לענין של ההצלחה של הקדוש ברוך הוא. איך אפשר להגיד דבר כזה...? אבל זה מה שבעצם יוצא ממה שגרם ליתרו להתגייר, להעריך את הבורא יתברך – זו ההצלחה שלו, לא רק ההצלחה בזה שהוא ברא את העולם ומנהיג את העולם, אלא שהוא הצליח ויסידר את המצרים, הטביע אותם בים.

יש כלל בקבלה שאומר 'האור מצטייר לפי הכלי'. האור הוא אותו אור, הבעיה היא הכלי. אם הכלי קצת עכור, אז האור מצטייר לפי העכירות שבכלי. כמובן, אנחנו לא באים בטענות. כל הכבוד לו שהוא התגייר, בן אדם שהוא כומר גדול או איש חשוב מאד – לעזוב את כל המעמד שלו להודות באמת ולבוא מרחוק להתגייר! פלא פלאים. לכן גרי צדק – צריך לאהוב אותם ולכבד אותם ולא לצער אותם. מצד שני, רואים שהוא גם נותן עצות. מצד שלישי, ה' מקבל את העצה שלו, ב'פרשת הדיינים', כן?

מי אמר שמשם רבינו לא יכול היה לעמוד מהבוקר עד הערב ולטפל בכל עם ישראל? עובדה שהוא עשה את זה. יתרו בהשקפה הטבעית שלו אמר: 'זה לא נראה לי טוב', נתן לו מה שנקרא 'יעוץ ארגוני'. היום יש מקצוע כזה, יועץ ארגוני. כוונה טובה היתה לו, לעזור למשה ולעזור לעם ישראל. וה' קיבל את העצה. אז כל ההסתכלות שלו היא הסתכלות תועלתית, ארגונית, חיצונית, עניינים של כבוד.

אנחנו רואים ברש"י, שהוא מביא, היכן היה משה? – משה עמד ושימש את האורחים. שאלה טובה. יש שאלות בזה גם בענין ההלכה. "מלך שמחל על כבודו – אין כבודו מחול". מצד שני, צריך לכבד את החותן. אבל מסתבר שעדיין הוא לא התגייר.

אברהם אבינו גם שימש את האורחים שלו. האם זה אותו מעמד? אברהם אבינו עדיין היה יחסית לבד. אולי היו כמה נפשות שעשו, כמה גרים, אבל זה לא היה כל עם ישראל. זה לא המעמד של משה רבינו. ואדם גדול, ואין גדול ממנו, כמו משה רבינו – כל מה שהוא עושה לומדים ממנו, לומדים ממנו הלכה, הנהגה. ברור שהוא היה ענו מכל אדם.

אז יש את האדם הפרטי, ויש את האדם הציבורי, נקרא לזה ככה. אז האדם הפרטי, יש לו כל מיני רגישויות. אבל מה לעשות שהוא גם אדם ציבורי, הוא מנהיג. איך מקרין החלק הפרטי על החלק הציבורי, והחלק הציבורי על החלק הפרטי?

יש אנשים שהם אנשים ענוים, וכשהם עולים לגדלות, לשלטון, הם מתקלקלים. ויש אנשים שעולים לשלטון ולא מתקלקלים, נשארים ענוים. לפעמים הם יותר מדי נחבאים אל הכלים,

ולמשל כמו שהיה עם שאול המלך, שהוא התחשב בזה ש"חָמַל הָעָם עַל מִיטָב הַצֶּאֱן". "אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו". אתה לא רוצה להגיע למקומו – אל תדון אותו. אבל זה חומר למחשבה.

זה גם ביום יום. בן אדם שהיה אדם רגיל, פתאום נהיה מנהל של איזה מקום – האם הוא ממשיך להיות אותו דבר או לא? לא, הוא לא אותו דבר, כי הוא בתפקיד. האם הסגנון האישי שלו משפיע על התפקיד? כן, כי הוא בן אדם. איך משפיע? – ככל שהוא מתוקן יותר אז טוב יותר. ככל שהוא מתוקן פחות זה משפיע יותר על התפקיד שלו. זה הרכב מעניין מאד וקשה מאד. זה חומר למחשבה תמיד.

עדיף אולי 'לחטוא' בעונה יתרה מאשר לחטוא בגאווה, ברור. ולפעמים המנהיג צריך להיות תקיף ולעמוד על כבוד התורה, למשל. אומרים חכמים שצריך שיהיה לתלמיד חכם שמינית שבשמינית של גאווה כדי לשמור על כבוד התורה, אז לא לבטל את השמינית שבשמינית.

מצד שני, הגאווה היא דבר מסוכן מאד, מאד. בהתחלה זה לשם שמים. אחר כך זה כבר לא לשם שמים, בשניה – כמו שבן אדם יכול כביכול לכווס לשם שמים, ואחרי שניה הוא כבר כועס וזה יוצא מגדר 'לשם שמים', זה כבר עובר את הגבול. במקום אש מבשלת, זו אש שורפת ומכלה. לא קל – המדות, ההשקפות, הבחירה, הדקויות.

למשל, היה הענין הזה עם יפתח הגלעדי ופנחס, שיפתח היה צריך ללכת לפנחס להתיר את הנדר, ופנחס נהג בגדלות ואמר: 'הוא צריך אותי, אני לא אלך אליו'. יפתח אמר שהוא המנהיג אז הוא לא ילך אליו. בסוף נענשו שניהם, ועם ישראל ניזוק. ככה מובא בהרחבה ב'תנא דְּבֵי אליהו', הספר הקדוש. אז איך הרגיש יתרו כשמשם לפניו ולפני שאר הסועדים?

וגם מעניין: משה רבינו כשבא ליתרו היה בעצם פליט, ברח על נפשו ממצרים. יתרו קיבל אותו בביתו, נתן לו את בָּתּוֹ וכן הלאה. ועכשיו הוא בא. ומשה רבינו נשבע שהוא לא יעזוב את מדין בלי רשותו, הוא נתן לו רשות לבוא למצרים לגאול את עם ישראל. ועכשיו הוא בא והוא רואה אותו כבר בתור גואל במדבר. אז הוא בטח שמח ובטח מכבד אותו. מצד שני, 'אה, קודם אתה באת אלי, עכשיו אתה הגדול ואני הקטן'. איך בן אדם מקבל את זה? מקבל את זה, או לא?

למשל, ככה היה עם רבינו הבעש"ט הקדוש, שבהתחלה היה צדיק נסתר. אפילו הגיס שלו, המקובל הקדוש רבי גרשון מקיטוב לא הרגיש בו כלום. הוא היה מזלזל בו כי חשב שהוא עם הארץ, הוא לא שוה שום דבר... כי הבעש"ט הסתיר את עצמו. אחר כך כבר העריך אותו מאד, העריך אותו, העריך אותו. היה הרבה זמן שלא.

אז איך בן אדם משנה את היחס כלפי בן אדם שלכאורה היה בן אדם קטן ופתאום נהיה בן אדם גדול מאד? אומרים המחקרים, להבדיל, למשל אנשים שזוכים באיזה פיס במיליונים – לרוב זה לא עולה יפה, זה פוגע להם באישיות, בבריאות, לפעמים גם בחיים, רחמנא לצלן.

זאת אומרת, שפע פתאומי גדול מדי יכול לשבש את הבריאות, את הבן אדם, את הכל, גם הדימוי העצמי שלו כלפי עצמו, וגם הדימוי שאנשים מסתכלים עליו אחרת, משנים את היחס. איך המנהיג מקבל את שינוי היחס הזה, שמתחילים אליו עכשיו אחרת ממה שהיה קודם? גם משמים בודקים את המנהיג: אם הוא מתגאה או לא, אם הוא נשאר צדיק או חלילה מתקלקל.

כל הדברים האלה הם נסיונות – נסיון למנהיג עצמו, נסיון לסובבים אותו, נסיון לעולם כולו, נסיון משמים. היצר הרע הפרטי, היצר הרע הכללי, אורב לנסות לפגוע, להרוס.

וידוע שזה העונש שקיבלו הזקנים כי הם ברחו מתי שהיו צריכים לבוא לבית פרעה יחד עם משה, הם פחדו ונשמטו ולא באו, הלכו כל אחד לענייניו כי פחדו. אז עכשיו מדה כנגד מדה, לא נותנים להם להתקרב יחד עם משה לקבל את התורה.

אז אצל ה' יתברך מכמה בחינות כולם אותו דבר, ומהרבה מאד בחינות לא כולם אותו דבר בכלל. כל אחד לפי מה שהוא, באופן מדויק. "מעֲשִׂיךָ קִרְבֹּךָ, וּמַעֲשִׂיךָ יִרְחֶקֶךָ". המעשים שלך טובים? – הנה, אתה יכול להתקרב יותר. המעשים שלך לא טובים? – הנה, מרחיקים אותך, לא תוכל להתקרב.

בן אדם צריך להזהר שלא ירחיקו אותו משמים. העונש הכי גרוע, הכי קשה, עונש כְּרֵת, נכון? כורתים את האדם, 'אתה לא שייך יותר לפה'. מזעזע. מזעזע. פחד, פחד גדול. והשכר הכי גדול הוא הקִרְבָּה. "קרבת אלקים לי טוב". אבל מי יכול לעמוד בקרבת האלקים?

ויש הבדל בין מה שאדם חושב שהוא יכול לעמוד בקרבת האלקים לבין מה ה' חושב עליו, אם הוא ראוי או לא ראוי, עד איפה הוא יתן לו להתקרב. ככל שאדם מגושם יותר וגאותן יותר – לא נותנים לו להתקרב. ככל שהוא יותר ענו ויודע את מקומו ואת מיקומו ושומר על הקדושה וחי לשם שמים – נותנים לו יותר להתקרב. הכל גם בגבול, ועל תנאי, על תנאי אם תעמוד במשימה כמו שצריך, או חלילה לא.

שאלו, הזכרנו אותו, הנה הוא נבחר למלך ישראל הראשון. הוא לא עמד במשימה כראוי – ה' מאס בו מלהיות למלך. שם את דוד.

אז "אל תאמין בעצמך עד יום מותך", תהיה מאד מאד שפל רוח, מאד אוהב וירא ה', תִּהְיֶה לִשְׁם שָׁמַיִם בְּכָל רֵגַע, כְּדֵי שֶׁאֲבֵא שְׁבַשְׁמַיִם יִקְרַב אֹתְךָ.

אפשר להגיד שיתרו זכה: מלהיות כומר גדול לכל העבודות הזרות שבעולם – עזב את הכל, התגייר והתקרב לה'. ומתקדש שמו של ה' יתברך כשהרחוקים ביותר מתקרבים. הרחוקים ביותר הם הגרים שמתקרבים, והבעלי תשובה והתינוקות שגִּשְׁבוּ.

אז היה צריך להזהר מאד ביחס לכבודו של יתרו – לא לפגוע בכבודו, לא להזכיר לו את עברו, לא לדבר על משפחתו, שאינה... כן, ההורים שלו, וכן הלאה.

כמה צריך להזהר בכבוד של בעלי תשובה ותינוקות שנשבו. כמה חמור להזכיר להם משהו. ה' יתברך סלח להם, קרב אותם – אז לא לזלזל.

אז הרבה חומר למחשבה יש. בכל פרשה ופרשה יש פרד"ס בתוך פרד"ס בתוך פרד"ס. אנחנו תמיד נמשכים לנושאים האלה של 'דרך עץ החיים' – מוסר, קבלה, חסידות, כמובן גם הלכה, הכל, כל הפרד"ס.

ה' יתברך יעזור לנו שכולנו נוכל להתקרב ושלא ירחיק אף אחד, "לְבַלְתִּי יִדַּח מִמֶּנּוּ בְּדַח", ובא לציון גואל במהרה ברחמים!

לחיים! לחיים! לחיים!

להתעמק ולהתחזק בעבודתו יתברך!

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.

והיחסים האלה הם מורכבים. רואים את היחס של יתרו, ורואים את היחס של משה, ורואים את היחס של כלל עם ישראל. בטח היה לכל אחד מה להגיד. זה טבעו של עולם, שיש לכל אחד מה להגיד על כל דבר. כל אחד, היתה לו את המחשבה לפי הדרגה שלו. 'האור מצטייר לפי הכלי'. בטח יש כאלה שאמרו: 'וואו, איזה יופי. משה רבינו, איזה ענו, עומד ומשמש'. מה, הוא לא היה יכול לתת הוראה לאיזה שמש שלו שהוא ישמש את האורחים? הוא היה חייב לשמש בעצמו...? האם הוא הלך בדרכו של אברהם אבינו? אינני יודע.

בכל אופן, כל אחד ואיך שהוא מתרשם. ויתרו, היתה לו עין חדה מאד, בכל הניואנסים הקטנים של ההנהגה. כמו שהוא בחן את משה רבינו, הוא בחן את עם ישראל ואיך הם באים אליו מהבוקר עד הערב, הוא גם, להבדיל אין סוף הבדלות, בחן את הבורא יתברך. זאת אומרת, היכולת לבחון היא גם כן דין. זו גם דעת, יש לו דעת.

יש אנשים שיש להם דעת – לא תמיד נכונה, לא תמיד דקדושה, אבל יש להם דעת. הם יכולים להסתכל על משהו ולהגיד בבטחון מה הם חושבים על זה, וישר מביאים לך כמה נקודות, ופה ושם ושם – דו"ח מפורט בשניות. ויש אנשים שפוגשים איזה נושא ואין להם שום דעת, לא יודעים, לא מצטייר אצלם במוחין שום דבר מיוחד, אולי משהו קטן, אולי איזו מלה. אז מי שיש לו דעת, זו סכנת נפשות. גם מי שאין לו דעת זו סכנת נפשות... מי שיש לו דעת, הוא יכול להיות ביקורתי מאד, ואולי לעשות טעות. לא יודע.

למשל, היתה פה את הביקורת שהוא עשה על ההנהגה של משה. אבל הוא אמר לו להתייעץ עם הגבורה, להתייעץ עם בורא עולם. זה יפה מאד. ומשמים נתנו לו חותם על זה שהוא צדק, שזה בסדר, צריך דיינים. מצד שני, יש פה ירידה של ההנהגה. "כל הדבר הגדל יביאו אליך", בסוף כשבאו בנות צלפחד אז גם משה רבינו שכח את ההלכה – מין עונש לדבר הזה, שהוא אמר שאת הדבר הגדול יביאו אליו – ומשה רבינו עבד נאמן, רועה נאמן, גדול הנביאים, ענו מכל אדם. כמה צריך להזהר מלהרגיש בנוח.

בן אדם חושב שיש לו דעת. אני לא מדבר על משה, אני מדבר באופן כללי. בן אדם בעל דעת חושב שהוא יודע והוא אומר דברים. ה' ישמרנו. מצד שני, בלי האנשים האלה שעושים ביקורת וחותרים עניינים העולם לא יכול להתקיים.

אז המנהיג בינו לבין עצמו צריך להתפלל לה' ולא להתגאות, להיות בדבקות, להיות בבירור שלא פוסק, בתשובה שלא פוסקת, לעסוק בתורה, וככה הוא שמור יותר. הוא לא חייב לדעת הכל. גם דוד המלך לא ידע את הכל – גדול בעלי רוח הקודש, משיח, בחינת משיח.

זהו. אנחנו רצינו לעסוק בכל הנקודות האלה בענין של יתרו – העצה שלו, היחס אליו, היחס שלו לסובב.

והנושא השני הוא מתן תורה. ומתן תורה זה מחזה שאי אפשר... מה יש לדבר על זה, מה יש לנו להגיד על זה? פלא פלאות שאין לתאר! אבל מה שמשך את תשומת לבי זה ההגבלות שה' יתברך הגביל: מי יכול להתקרב, עד איפה הוא יכול להתקרב. לא כל אחד יבוא ויתקרב – לא, לא. משה רבינו נכנס אל הערפל, אבל עם ישראל צריך להזהר, הכהנים צריכים להזהר. אהרן, יש לו גבול עד איפה יכול להתקרב.

'דרך עץ החיים' היא הדרך שמחדש כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

והיא מעניקה לך את כל הידיעות הנחוצות להפוך להיות צדיק ולעבוד את ה' יתברך לשם שמים על פי פרד"ס התורה הקדושה.

הפֶּץ אותה לזיכוי הרבים – "ומלאה הארץ דעה את ה'!"

מתוך נפשי – עצות למלחמה

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

כ"א שבט תשפ"ד

לעילוי נשמות הנופלים · לרפואת הפצועים · להחזרת החטופים · לשמירה על החיילים.

- א. ישנם משברים מסוגים שונים. אחד מהם הוא משבר בדימוי העצמי – של האדם הפרטי ושל העם כולו.
- ב. יש מתקפות פיזיות – וכך גם מתקפות נפשיות, רוחניות ותודעתיות. הזָהר מאנשים שיוצאים במתקפה נפשית עליך! הם באים ונכנסים אל חייך פתאום ומלכלכים את נפשך, בלי אזהרה מוקדמת. ואתה נשאר פצוע והמום, ונדרש לכחות רבים לשיקום השמחה ולהשקעת כחותיך בדברים החיוביים שאתה אוהב. השתדל לזהות אותם מיד – ואל תאפשר להם לבצע את זממם. ואם הם אינם מפסיקים – ברח!
- ג. עצבות היא כפירה. אמונה היא שמחה. עבוד על כך.
- ד. רצונך לשמוע, או להשמיע?
- ה. מתוך שהאדם אינו יודע את מקומו ואת מיקומו – הוא עושה טעויות רבות ומסוכנות!
- ו. לעתים האדם מסובך כל כך בתוך עצמו במדות ובהשקפות פסולות – עד שכמעט אינו יכול להתחבר עם אף אחד.
- ז. ככל שאתה עניו יותר – כך אתה מתחבר בקלות יותר לכל אחד.
- ח. בזמן שהאדם ב'אורות', בהתעלות – יכין את עצמו לטעויות בבחירה ולהסתלקות האורות, ולספיגת מכת הנפילה הממהרת לבוא.
- ט. אל תכנס למאבק שאין ביכולתך להתמודד עמו בהצלחה.
- י. אל תסָחף עם ההמון! הם לא יעמדו לידך כאשר הענן יתפזר.
- יא. מי שלח אותך?
- יב. השתדל תמיד לשמור על הבחירה החפשית שלך, תמיד!
- יג. מה האדם הזה מקרין? כי בזה קשה לשקר לאורך זמן.
- יד. מי שחושב עצמו לחכם והוא איננו חכם – הוא סכנה לעצמו ולסובבים אותו.
- טו. כפי שבעולם הזה יש ריבוי דעות – כך בעולם העליון. כפי שכאן יש צורך בעריכת בירורים על כל דבר על מנת לא ליפול – כך גם בעולם העליון. רק בגאולה השלמה הכל יהיה ברור ומתוקן.
- טז. ככל שהלחץ גובר – התפלל והתבטל כלפי ה' ית' והנהגתו. הוא היחיד שאינו טועה, צודק ומדייק תמיד, ואצלו הכל מכוון לטובה תמיד!
- יז. "איזהו גבור?" – הכובש את יצרו". זו מלחמה מתמדת.
- יח. אם האדם אינו מזכך את עצמו, התורה שהוא לומד מצטיירת לפי חוסר תיקונו.

**לחיים! לחיים! לחיים! יש לראות את האור שבתוך החושך! לחיים! לחיים! לחיים!
להתחזק בעבודתו ית'.**